

Aanteekeningen betreffende den Russisch-Japanschen oorlog.¹⁾

(Ontleend aan RASWJEEDTSCHIK.)

(Vervolg en slot van blz. 793.)

Den 27sten Augustus (9 September), ten 1 uur n.m., bereikte een Japansch officier van den Generalen Staf, begeleid door ongeveer 50 man, een der Russische posten aan den spoorweg naar Xarbin. Deze parlementair overhandigde aan den hem te gemoet rijdenden Russischen officier een schrijven van Maarschalk OYAMA aan den Opperbevelhebber der Russische troepen. In dit schrijven wenschte Maarschalk OYAMA Generaal LENEWITSCH geluk met het sluiten van den vrede²⁾ en verzocht hem een Russisch gevolmachtigde aan te wijzen, ten einde de vraagstukken, samenhangende met het sluiten van den voorloopigen wapenstilstand, tot oplossing te brengen.

Van zijne zijde was door Maarschalk OYAMA aangewezen de Generaal TOEKOSHIMA, terwijl als plaats van samenkomst der gevolmachtigden het station Schaxetsie werd voorgesteld.

Van Russische zijde werd daarop Generaal ORANOFSKIE aangewezen.

In Korea werd door den Commandant der Russische troepen, blijkens berichten uit Tokio, geweigerd in onderhandeling te treden, daar hij nog geen berichten omtrent het sluiten van den vrede had ontvangen.

Den 31sten Augustus (13 September) beschoot Admiraal KATAOKI Petropawlowsk en maakte zich in de haven van een Amerikaansch schip

¹⁾ Bij K. B. van 22 Augustus (4 September) zijn Admiraal NJEBOGATOF en de commandanten van de *Imperator Nikolai I*, *Orel*, *Senjavin* en *Apraksin* uit den dienst ontslagen met verlies van hun rang. Alle tot dezen bodem behoorende officieren zullen voor een krijgsraad te recht staan.

Tot den 1sten (14) September 1905 zijn aan vrijwillige bijdragen voor de vloot ontvangen 15.902.725 r. 77½ k. Voor den aanbouw van 18 torpedokruisers en 3 onderzeesche booten met reservedeelen is betaald 10.155.120 r. 30 k. en moet nog betaald worden 4.401.845 r. 36 k.

De 3^e mortier-divisie werd den 28sten Juni (11 Juli) geformeerd.

" 4^e " " " 7^{en} (20) Juli "

²⁾ De tekst van het Vredesverdrag is als Bijlage I hieronder opgenomen.

meester. Dien zelfden dag bereikte eene Russische commissie, onder voorzitterschap van Generaal ORANOFSKIE, Generaal-Kwartiermeester van den Staf van den Opperbevelhebber, het station Schaxetsie. De onderhandelingen omtrent het sluiten van een wapenstilstand kwamen nog den zelfden dag tot stand. Eene neutrale strook tusschen de beide fronten van ongeveer 8 werst breedte werd op kaarten aangegeven, welke door beide gevolmachtigden werden geteekend. Personen, tot een der beide legers behorende, mogen zich niet binnen deze neutrale zone begeven. Parlementairs kunnen in de lijn Schoeanmjaotsie—Schaxetsie, langs de baan van den spoorweg, worden doorgelaten. De wapenstilstand treedt den 3^{en} (16) September ten 12 uur middag in werking; van af dat tijdstip zullen alle vijandelikheden in geheel Mand-schoerije moeten ophouden en de voorposten aan beide zijden achter de demarcatielijn zijn teruggetrokken. Tot het sluiten van den wapenstilstand in Korea en op het eiland Saxalin, evenals van dien ter zee worden afzonderlijke gevolmachtigden aangewezen.

Ter zee had de ontmoeting der gevolmachtigden (Schouten bij nacht JESSEN en KAMIMOERA) tot het sluiten van den wapenstilstand in de Kornilofbaai plaats. De Russische divisie bestond uit de kruisers *Rossija* en *Bogatir* en de torpedojagers *Grosnie* en *Brawie*; de Japansche uit de kruisers *Iwate* en *Nitaka* en de torpedobootjagers *Akebono* en *Oboro*. Na eene begroeting door signalen ging Admiraal KAMIMOERA aan boord van de *Rossija*; de conferentie duurde van des v.m. 9 uur tot des n.m. 2 uur. Na een tegenbezoek van Schout bij nacht JESSEN aan boord van de *Iwate* staken beide eskaders, na het wisselen van signalen, weder in zee. De Russische divisie keerde den 6^{en} (19) September te Vladiwostok terug. Eene demarcatielijn, waarbinnen de schepen van beide partijen moeten blijven, was vastgesteld geworden, het niet doorlaten van oorlogscontrabande bleef gehandhaafd, terwijl een Russisch transportschip toestemming verkreeg naar Kamschatka te vertrekken. Diensvolgens verliet het transportschip *Argoen* den 18^{en} September (1 October) Vladiwostok.

Als voorzitter van de grensregelings-commissie op het eiland Saxalin is van Russische zijde de Kolonel van den Generalen Staf BALOEJEF aangewezen.

Den 11^{en} (24) September werd door den Opperbevelhebber der Russische strijdkrachten een legerbevel uitgevaardigd, dat in hoofdzaak, als volgt, luidt:

1. Alle troepen blijven voorloopig op de door hen ingenomen plaatsen; de voorpostendienst blijft gehandhaafd.
2. Onmiddellijk moet overgegaan worden tot het maken van hutten van gaoljan naar het model der draagbare tenten.
3. De winterkleeding moet aan de manschappen worden uitgegeven en na zonsondergang en op koude dagen worden gedragen.
4. Na den 26sten September (9 October) wordt de zomerkleeding niet meer gedragen.

5. Aan de intendance wordt de uitgifte der benoodigde veldmutsen opgedragen.

6. Na de ratificatie van het vredesverdrag, d. w. z. ongeveer 10 (23) October, trekt het geheele leger op den spoorweg ten N. van Koeant-schentsie terug. De troepen worden in de Chineesche dorpen ingekwartierd. Daar de woningruimte niet voldoende is, moeten hutten, geschikt om te overwinteren, worden gebouwd, welke van stookgelegenheid zijn voorzien; hierbij mag niet meer dan $\frac{1}{2}$ arschin ¹⁾ ingegraven worden. Met het oog op het spoedig intreden der koude moet, dadelijk na ontvangst van dit bevel, met den bouw der hutten aangevangen worden.

7. Eveneens worden op alle punten keukens en bakkerijen aangelegd.

8. Met het oog op het volkomen staken der vijandelijkheden, moet weder met de oefeningen aangevangen worden; compagnies- en bataljonsoefeningen onder leiding van de regimentscommandanten, regiments- en brigade-manoeuvres onder leiding van brigade- en divisiecommandanten, en divisie- en korpsmanoeuvres onder leiding van de hoogere bevelvoering. Ook zullen marschen gemaakt worden, welke met eene manoeuvre moeten eindigen.

9. Aanslag- en schietoefeningen, voornamelijk met de jongere soldaten, moeten, evenals prijschieten, gehouden worden.

10. Bij de oefeningen moeten alle onderofficieren en minderen aanwezig zijn.

11. Theoriën zullen bij alle regimenten worden gehouden.

12. Aan de handhaving van de orde in de verschillende troepenafdeelingen moet streng de hand worden gehouden; onderofficieren en minderen moeten zich tegenover de Chineesche bevolking vriendelijk en volgens de wet gedragen.

13. Buiten dienst moeten voor de onderofficieren en minderen verschillende spelen worden georganiseerd.

14. In het bijzonder wordt van de commandanten handhaving van een goeden geest, alsmede bevordering van de discipline en van den gezondheidstoestand geëischt.

15. Aan de Commandanten der legers wordt verzocht op stipte uitvoering der gegeven aanwijzingen en bevelen toe te zien.

Welke de gevolgen van den nieuwen toestand in Oost-Azië zullen zijn, laat zich bezwaarlijk nagaan.

Onder den indruk van de vredesvoorwaarden, voorspelt de RASWJEDTSCHIK een vrede van slechts korten duur, daar Rusland zich reeds te veel opofferingen in het Verre Oosten heeft getroost, om hiervan niet de vruchten te willen plukken. Éene ijsvrije haven, niet onder controle staande, mag dan ook voor het Rijk, dat half Europa en half Azië omvat, wel als een levenseisch beschouwd worden, doch de ondervinding zal moeten leeren, of de Russische diplomatie deze in de naaste toekomst in de wateren van de Stille Zuidzee of elders zal trachten te verkrijgen.

¹⁾ 1 arschin = 0,7112 M.

In de belangen der in Oost-Azië geïnteresseerde mogendheden, heeft de jongste oorlog weinig verandering gebracht. Toch zal het feit, dat de „paramount power” van eene landmogendheid in handen van eene jonge, eierzuchtige zeemogendheid is overgegaan, de aandacht der diplomatie meer dan ooit op het Aziatische statutooneel gevestigd houden, en mag men zich dan ook aan de boorden van de Noordzee wel eens ernstig afvragen, of zekere kleine Staat met de gewijzigde toestanden in het Verre Oosten wel voldoende rekening houdt, opdat Insulinde daaraan niet eenmaal ontvalle.

Aan de hand van de wekelijksche overzichten van RASWJEEDTSCHIK is getracht in de voorgaande opstellen een overzicht van het verloop van den Russisch-Japanschen oorlog te geven. Dat, als materiaal voor de toekomst, hierdoor aan deze opstellen slechts betrekkelijke waarde kan worden toegekend, mag wel als vanzelf sprekend worden aangenomen. De gegevens omtrent legersterkte, mobilisatie der verschillende afdeelingen en dergelijken werden echter aan de Russische „Invalide”, het officieele orgaan van den Russischen Generalen Staf, ontleend, hetgeen ook het geval was met het meerendeel der kaartjes en schetsen. Overigens werd in enkele gevallen van andere ten dienste staande, meer of minder officieele, bronnen gebruik gemaakt.

R. L. SCHOLTEN.

BIJLAGE I.

De tekst van het den 23sten Augustus (5 September) te Portsmouth gesloten vredesverdrag luidt, als volgt:

Zijne Majesteit de Keizer aller Russen, eenerzijds, en Zijne Majesteit de Keizer van Japan, anderzijds, bezielde met den wensch de zegeningen van den vrede voor Hunne landen en volkeren te herstellen, hebben besloten een Vredesverdrag te sluiten en benoemden daartoe Hunne Gevolmachtigden, te weten:

Zijne Majesteit de Keizer aller Russen:

Zijne Hooge Excellentie SERGIUS WITTE, Staats-Secretaris en Voorzitter van den Ministerraad van het Russische Rijk, en

Zijne Excellentie Baron ROMAN ROSEN, Hofmeester van het Keizerlijk Russisch Hof en Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij de Vereenigde Staten van Amerika; en

Zijne Majesteit de Keizer van Japan:

Zijne Excellentie Baron KOMOERA, JOETARO, JONESAMI, ridder in de Keizerlijke orde van de Rijzende Zon 1ste klasse, Minister van Buitenlandsche Zaken, en

Zijne Excellentie TAKAGIRA, KOGORO, JONESAMI, ridder in de Keizerlijke

orde van den Heiligen Schat 1ste klasse, Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij de Vereenigde Staten van Amerika;

Welke na uitwisseling van hunne volmachten, in behoorlijken vorm bevonden, de navolgende artikelen vaststelden:

Artikel I.

Vrede en vriendschap zullen van nu af aan heerschen tusschen Hunne Majesteiten den Keizer aller Russen en den Keizer van Japan, evenals tusschen Hunne Rijken en de wederzijdsche onderdanen.

Artikel II.

De Keizerlijk Russische Regeering, erkennende de overwegende politieke, militaire en economische belangen van Japan in Korea, verplicht zich niet te treden in of tegen te werken die maatregelen van leiding, bescherming en toezicht, welke de Keizerlijk Japansche Regeering noodzakelijk acht, in Korea te nemen.

Overeengekomen is, dat de Russische onderdanen in Korea geheel op den zelfden voet behandeld zullen worden, als de onderdanen van andere buitenlandsche Rijken en wel onder de zelfde voorwaarden als de onderdanen van de meest begunstigde natie.

Eveneens wordt overeengekomen, dat ten einde elke aanleiding tot misverstand te ontgaan, beide Hooge Contracteerende Partijen zich zullen onthouden van het nemen van militaire maatregelen aan de Russisch-Koreaansche grens, waardoor de veiligheid van Russisch of Koreaansch grondgebied zou worden bedreigd.

Artikel III.

Rusland en Japan verbinden zich wederzijds:

1. Mandschoerije geheel en gelijktijdig te ontruimen, met uitzondering van het grondgebied, waarover zich de pacht van het Ljaodoenskische schiereiland uitstrekt, overeenkomstig de bepaling van aanvullingsartikel I, behoorende bij dit verdrag, en

2. Terug te geven in uitsluitend beheer aan China geheel en in allen omvang alle deelen van Mandschoerije, welke nu door de Russische en Japansche troepen bezet zijn of welke zich onder hun toezicht bevinden, met uitzondering van bovenvermeld grondgebied.

De Keizerlijk Russische Regeering verklaart, dat zij in Mandschoerije geen territoriale voorrechten bezit, noch voorkeur of monopolie, ten opzichte van concessies, komende ten nadeele van het oppergezag van China, of onvereinigbaar met het beginsel van rechtsgelijkheid.

Artikel IV.

Rusland en Japan verplichten zich wederkeerig op geenerlei wijze tegen te werken, de algemeene maatregelen, welke gelijkelijk tegenover alle volkeren worden genomen, en welke China zou kunnen nemen met het oog op de uitbreiding van handel en industrie in Mandschoerije.

Artikel V.

De Keizerlijk Russische Regeering staat aan de Keizerlijk Japansche Regeering, met toestemming van de Chineesche Regeering, het pachtrecht van Port Arthur, Talieng en bijbehorend grondgebied en territoriale wateren af, evenals alle rechten, preferenties en concessies aan dit pachtrecht verbonden of er deel van uitmakende, terwijl zij aan de Keizerlijk Japansche Regeering eveneens alle openbare gebouwen en eigendommen afstaat, welke in het grondgebied, waarover zich bovenvermeld pachtrecht uitstrekt, zijn gelegen. Beide Hooge Contracteerende Partijen zijn wederkeerig verplicht van de Chineesche Regeering de in bovengenoemde regeling vermelde toestemming te verkrijgen.

De Keizerlijk Japansche Regeering geeft van hare zijde de verzekering, dat de eigendomsrechten van de Russische onderdanen in bovenvermeld grondgebied volkomen zullen worden geëerbiedigd.

Artikel VI.

De Keizerlijk Russische Regeering verplicht zich, zonder schadeloosstelling en met toestemming van de Chineesche Regeering, aan de Keizerlijk Japansche Regeering den spoorweg tusschen Tschantschoen (Koeantschentsie) en Port Arthur met al zijne vertakkingen af te staan, evenals alle daarbij in die streek behorende rechten, privilegiën en eigendommen, alsook alle kolenmijnen, die in bedoelde streek meerge-noemden spoorweg toebehooren of ten zijnen behoeve worden ontgonnen.

Beide Hooge Contracteerende Partijen zijn wederkeerig verplicht van de Chineesche Regeering de in bovengenoemde regeling vermelde toestemming te verkrijgen.

Artikel VII.

De Keizerlijk Russische en Japansche Regeeringen zijn verplicht de hun in Mandschoerije toebehoorende spoorwegen uitsluitend voor handels- en nijverheidsoogmerken te gebruiken en in geen geval voor strategische doeleinden.

Vastgesteld wordt, dat deze beperkende bepaling niet de spoorwegen omvat, gelegen in het grondgebied, waarover zich het pachtrecht van het Ljaodoensksche schiereiland uitstrekt.

Artikel VIII.

De Keizerlijk Russische en Japansche Regeeringen zullen, met het oog op de bevordering en de vergemakkelijking van het verkeer en den handel, zoo spoedig als eenigszins mogelijk, eene afzonderlijke overeenkomst sluiten, tot het vaststellen van de voorwaarden, de dienstregeling op de vereenigde spoorwegen in Mandschoerije betreffende.

Artikel IX.

De Keizerlijk Russische Regeering staat aan de Keizerlijk Japansche Regeering voor altijd en in vollen eigendom af het zuidelijk gedeelte van het eiland Saxalin en alle daarbij liggende eilanden, evenals alle openbare gebouwen en eigendommen, welke zich daar bevinden. De

50ste graad N. Br. wordt als grens van het afgestane grondgebied aangenomen. De juiste grenslijn zal worden vastgesteld, overeenkomstig het bepaalde in het IIe aanvullingsartikel, behoorende bij dit verdrag.

Rusland en Japan komen beide overeen in de hun toekomende bezittingen op het eiland Saxalin en bijbehorende eilanden geen vestingwerken of andere militaire werken aan te leggen. Eveneens zijn zij wederkeerig verplicht geenerlei militaire maatregelen te nemen, welke de vrije doorvaart door de straten van La Pérouse of van Tatarije zouden kunnen belemmeren.

Artikel X.

Het zal den Russischen onderdanen, bewoners van het aan Japan afgestane gebied, vrij staan hun onroerend eigendom te verkoopen en naar hun land uit te wijken, doch wanneer zij binnen de grenzen van het afgestane gebied wenschen te blijven, zullen hun bedrijf en hunne eigendomsrechten volkomen gehandhaafd en beschermd worden, onder voorwaarde van onderwerping aan de Japansche wetten en rechtspraak. Het zal Japan volkomen vrij staan aan alle bewoners, niet in het bezit van hunne staatkundige en burgerlijke rechten zijnde, het verblijf te ontzeggen, of hen van bedoeld grondgebied te verwijderen. Het is echter verplicht de eigendomsrechten van die bewoners volkomen te verzekeren.

Artikel XI.

Rusland is verplicht met Japan eene overeenkomst aan te gaan, ten einde aan Japansche onderdanen visscherij-recht te verschaffen langs de kusten der Russische bezittingen in de Japansche zee, de zee van Ochot en de Behringstraat.

Overeengekomen is, dat zoodanige verplichting de rechten, verkregen door Russische of vreemde onderdanen in deze streken, niet zal aantasten.

Artikel XII.

Daar ten gevolge van den oorlog het handels- en zeevaartverdrag tusschen Rusland en Japan buiten werking werd gesteld, zijn, tot tijd en wijle dat een nieuw handels- en zeevaartverdrag, op den voet van het vóór den tegenwoordigen oorlog bestaande, zal zijn gesloten, de Keizerlijke Russische en Japansche Regeeringen verplicht elkander op den voet van de meest begunstigde natie te behandelen, daaronder begrepen de tarieven van in- en uitvoer, douane-formaliteiten, transitoren tonnengelden, evenals de voorwaarden van toelating en verblijf van agenten, onderdanen en schepen van het eene Rijk binnen het grondgebied van het andere.

Artikel XIII.

Zoo spoedig mogelijk, na de inwerkingtreding van dit Verdrag, zullen de krijgsgevangenen uitgewisseld worden. De Keizerlijk Russische en Japansche Regeeringen benoemen elk van hare zijde een bijzonderen commissaris, welke de zorg voor de gevangenen op zich neemt. Alle

gevangenen, welke zich in de macht van eene der Regeeringen bevinden, zullen aan den commissaris van de andere Regeering of zijn hiertoe behoorlijk gevolmachtigden vertegenwoordiger worden overgegeven, welke hen van de overgeevende Regeering in zoodanigen getale en in zulke havens overneemt, als door de laatste aan den commissaris van de overnemende Regeering tijdig zullen worden aangegeven.

De Russische en Japansche Regeering overhandigen elkander, zoo spoedig mogelijk na afloop van de uitwisseling der krijgsgevangenen, eene door documenten gestaafde rekening der rechtstreeksche uitgaven, welke door ieder hunner zijn gedaan ten behoeve van het toezicht op en de verpleging van de krijgsgevangenen, van af den dag der gevangenneming tot den sterfdag of den dag van terugkeer. Rusland is verplicht, zoo spoedig mogelijk na uitwisseling der rekeningen als bovenbedoeld, aan Japan het verschil te vergoeden tusschen het werkelijk bedrag der op deze wijze door Japan gedane uitgaven en het werkelijk bedrag der op gelijke wijze door Rusland gemaakte kosten.

Artikel XIV.

Dit Verdrag zal geratificeerd worden door Hunne Majesteiten den Keizer aller Russen en den Keizer van Japan. Van zoodanige ratificatie, binnen zoo kort mogelijken tijd en in geen geval later dan vijftig dagen na den dag van onderteekening van het Verdrag, zullen de Keizerlijk Russische en Japansche Regeeringen door tusschenkomst van het Gezantschap der Vereenigde Staten te St. Petersburg en van den Franschen Gezant te Tokio wederkeerig bericht ontvangen; van af den dag van de laatste dier aankondigingen treedt dit Verdrag in alle onderdeelen in volle werking.

De formeele uitwisseling der ratificatiën volgt zoo spoedig mogelijk in Washington.

Artikel XV.

Het vorenstaande Verdrag zal in twee exemplaren, in de Fransche en Engelsche taal opgesteld, worden onderteekend. Beide teksten zijn volkomen gelijkkluidend, maar, in geval van geschil omtrent de uitlegging, is de Fransche tekst verplichtend.

Tot bekrachtiging dezes, onderteekenden beiderzijdsche Gevolmachtigden het vorenstaande Vredesverdrag en hechtten hier aan hunne zegels.

Gedaan te Portsmouth (New-Hampshire) den drie en twintigsten Augustus (vijf September) negentienhonderd en vijf, hetgeen overeen komt met den vijfden dag van de negende maand van het acht en dertigste jaar van Meidshie.

(onderteekend) JOETARO KOMOERA. (onderteekend) SERGIUS WITTE.

(onderteekend) K. TAKAGIRA. (onderteekend) ROSEN.

(Zegel)

(Zegel)

(Zegel)

(Zegel)

Overeenkomstig het bepaalde bij de Artikelen III en IX van het Vredesverdrag tusschen Rusland en Japan van dezen datum, stelden

de ondergeteekenden, Gevolmachtigden, de navolgende aanvullingsartikelen vast:

I. Behoort bij Artikel III.

De Keizerlijk Russische en Japansche Regeeringen zijn beide verplicht gelijktijdig en onverwijld na inwerkingtreding van het Vredesverdrag te beginnen met het terugtrekken hunner strijdkrachten uit het Mand-schoerische grondgebied; na verloop van achttien maanden na dezen dag zullen de troepen van beide Mogendheden volkomen uit Mand-schoerije, met uitzondering van het pachtgebied van het Ljaodoenski-sche schiereiland, zijn teruggenomen.

De troepen van beide Mogendheden, welke zich aan het front bevinden, zullen het eerst teruggenomen worden.

De Hooge Contracteerende Partijen behouden zich het recht voor troepen te onderhouden tot bewaking hunner spoorwegen in Mand-schoerije. Het getal dezer troepen zal niet meer dan vijftien man per kilometer bedragen; binnen de grenzen van dit maximum, bepalen de Commandanten der Russische en Japansche troepen, bij gemeen overleg, het aantal wachters, dat aangewezen zal worden, en wel in zoo klein mogelijken getale, overeenkomstig de werkelijke behoefte.

De bevelhebbers der Russische en Japansche troepen in Mand-schoerije treden omtrent alle bijzonderheden, betreffende de uitvoering van de ontruiming, overeenkomstig de bovenvermelde bepalingen, in onderling overleg en nemen in gemeen overleg de maatregelen, noodzakelijk om de ontruiming in zoo kort mogelijken tijd en in geen geval later dan na achttien maanden te doen plaats vinden.

II. Behoort bij Artikel IX.

Zoo spoedig mogelijk na inwerkingtreding van het vorenstaande Verdrag, bakent eene Grensregelingscommissie, bestaande uit een gelijk aantal leden, aan te wijzen door elk der Hooge Contracteerende Partijen, op de plaats zelve, door vaste teekens de juiste grenslijn tusschen de Russische en Japansche bezittingen op het eiland Saxalin af. De commissie zal verplicht zijn, voor zoover de topographische toestanden zulks toelaten, bij het afbakenen der grenslijn, den 50sten graad N. Br. te volgen; in geval afwijkingen hiervan op eenige punten onvermijdelijk blijken, moet door overeenkomende afwijkingen op andere plaatsen hiervoor compensatie worden verleend. De bedoelde commissie zal eveneens verplicht zijn een overzicht en beschrijving der omliggende eilanden, vallende binnen het afgestane gebied te vervaardigen, terwijl ten slotte de Commissie kaarten vervaardigt en onderteekent, welke de grenzen van het afgestane gebied, aangeven. De arbeid der commissie zal aan de goedkeuring der Hooge Contracteerende Partijen worden onderworpen.

De bovenbedoelde aanvullingsartikelen zullen geacht worden geratificeerd te zijn bij de ratificatie van het Vredesverdrag, waaraan zij zijn toegevoegd.

Portsmouth, den drie en twintigsten Augustus (5 September) negentienhonderd en vijf, hetgeen overeenkomt met den vijftien dag van de negende maand van het acht en dertigste jaar van Meidshie.

(onderteeikend) JOETARO KOMOERA. (onderteeikend) SERGIUS WITTE.

(onderteeikend) K. TAKAGIRA. (onderteeikend) ROSEN.

Volgt de ratificatie, welke aan Russische zijde den 1 (14) October te Peterhof plaats vond.